

182, Vojnics Lukács 180, Tolnay Gábor 179, Somossy Ignác 178, Huszár István 177, Szilágyi István 173, Ányos István 100 szavazatot.

Elnök: Kérem a delegáció t. tagjait, hogy rövid tanácskozás végett méltóztassanak az ülés után itt maradni.

Egyszersmind kérem a tisztelt ház tagjait,

hogy a holnap 12 órakor tartandó rövid ülésre, a mely valószínűleg ez évben utolsó lesz, méltóztassanak megjelenni, mert a méltóságos főrendektől a mai nap átküldött törvényjavaslatra nézve az üzenet vissza fog küldetni.

Az ülés végződik d. u. 5 1/2 órakor.

CCIV. ORSZÁGOS ÜLÉS

1867. december 30-dikán

Szentiványi Károly elnöklete alatt.

Tárgyai: Bemutattatnak: Kossuth Lajos Tivadar lemondása; a muzeumi választmány jelentése a Párisból visszaérkezett muzeumi tárgyak átvételéről; Arad város kérvénye a kir. tábla egyik osztályának Aradra helyezése iránt; Fodor Ferencz peres ügyben. Stoll Károly bányászati ügyekben interpellálja a kormányt. A főrendek üzenik, hogy a vasutak és csatornák telekkönyvezéséről szóló törvényjavaslatot elfogadták. Szünetelés.

A kormány részéről senki sincs jelen.

Az ülés kezdődik d. u. 3 órakor.

Elnök: Az ülést megnyitom. Az ülés jegyzőkönyvét Csengery Imre jegyző ur fogja vezetni; a szólanai kívánók neveit Radics Ákos jegyző ur fogja jegyezni. A múlt ülés jegyzőkönyve fog hitelesített.

Csengery Imre jegyző (*olvassa a december 29-dikén tartott ülés jegy. ökönyvét.*)

Elnök: A jegyzőkönyv ellen nem lévén semmi kifogás, hitelesített.

Kolozsvár városa közönsége ifj. Kossuth Lajos Tivadar urnak eredeti levelét küldi meg, melyben képviselői állásáról lemond. Ennek folytán Kolozsvár városának központi választmánya fel fog szólíttatni új választás eszközzésére.

A párisi világkiállításra küldött muzeumi tárgyaknak átvétele végett kiküldött bizottság beadta jelentését. E jelentés az átvett tárgyak lajstromával együtt letéttetik a levéltárba.

Patay István: A jelentést, úgy hiszem, fel kellene olvasni, s nem megelégedni azzal, hogy csak beadatott.

Elnök: Tehát a jelentés föl fog olvastatni.

Csengery Imrejegyző (*felolvassa a beadott jelentést.*)

Elnök: Tudomásul vétetik s a levéltárba fog tétetni.

Fodor Ferencz győrmegyei révfalusi lakos folyamodik a révfalusi község s a győri püspökség ellen folytatott pörének átvizsgálásáért s ügye pártfogásáért. A kérvényi bizottsághoz utasittatik.

Fábián Gábor képviselő ur szintén kérvényt kíván benyújtani.

Fábián Gábor: T. képviselőház! Épen most vett külön megbízásomnál fogva bátorkodom a t. képviselőháznak Arad városa részéről egy kérvényt bejelenteni. A kérvényre Arad városának alkalmul szolgált a polgári törvénykezés tárgyában nem régtelt ismeretes miniszteri törvényjavaslat, és különösen annak ama pontja, mely a kir. kuriának több törvényszékre való felosztását, ezen törvényszékeknek az ország különböző vidékein való elhelyezését és egy ilyen törvényszéknek Temesvár városában való felállítását tervezi. A mi ezen intézkedést, jelesen a kuriának felosztását illeti, Arad városa azt elvben ugyan nem pártolja; de azon esetre, hahogy a törvényhozó testület bölcsőbb belátása ezt mindamellet elrendelni jónak találná, óhajtja, hogy a Temesvárra tervezett egy ily részletes törvényszék Aradra tétessék át. Ezen óhajtását oly érvekkel támogatja, melyeket nem csak helybeli érdekek, hanem országos szempontok is igazolnak. Ezeknek bővebb kimutatásába most nem ereszkedem, mert ennek helye nincs; hanem

ezt annak idejére kívánom magamnak fentartani. Azért a kérvényt azon alázatos kéréssel nyújtom át: méltóztassék a t. képviselőház azt kegyes figyelmére méltatni, és egyszersmind ugy a kérvényi bizottságnak, mint az igazságügyi miniszteriumnak is figyelmébe ajánlani. *(Helyeslés.)*

Elnök: Ezen kérvény szintén a kérvényi bizottsághoz fog áttétetni.

Stoll Károly képviselő ur kíván szólani.

Stoll Károly: T. képviselőház! Midőn a ki egyezés szüksége elismertett, tudta mindenki: hogy évről évre nehezebbé, utolsó években majdnem elviselhetlenné vált terheinken azonnal tényleg könnyíteni nem lehet; hogy könnyebülés csak az által várható, ha gazdaságunkat saját kezeinkbe vesszük, azt mi magunk czélszerűen rendezzük, jövedelmezőbbé tesszük; ha a nyilvánosság hatalmas befolyása alatt hazánk jövedelmi forrásait felnyitjuk, az azok kezelése körüli fonák eljárásokat vagy épen visszaéléseket megszüntetjük; ha tisztelve a magán tulajdont és vagyont, államunk vagytonát megőrizzük, filléreit megtakarítjuk, sommákká növesztjük. Ezt tenni kötelessége minden hazafinak, kiváló kötelessége a népképviselőnek. E kötelességet részben teljesítendő, interpellatiót jelentettem be némely, a képviseltem kerület bányaiiparát sújtó körülmény iránt. Ilyenek:

a nagybányai kincstári bányászatonál vízvezeték, vízfogó tó, vizoszloggép -- czéljait valószínűleg teljesen tévesztette -- építésre tett, eddigelé a 250,000 forintot meghaladt kiadás, s illetőleg azon többlet iránt, mely felszólalás után, a felállított kérdések megfejtése nélkül, folyóvá tétetett;

a nagybányai bányakerületben fenálló érzébevéltési rendszer iránt, mely az absolutismus sőtét korszaka alatt nyereszkes intézetté törpülvén, még ma sem képviseli a tisztelt pénzügyi miniszter ur is vallotta magasztos elvet, még ma is inkább a bányaiipar elnyomására, mint sem emelésére szolgál;

a magyar államnak a nagybányai réz-síkkasztás által okozott, 60,000 forintnyi kárnak megtérítése iránt;

a felsőbányai „Péter deák“ nevű bányatársulat veszélyezett léte miatt beadott folyamodás elintézése iránt.

Ezen interpellatiókat azon kérelemmel teszem le, s illetőleg nyújtom át a t. ház igen t. elnökének, hogy azokat a most jelen nem levő pénzügyi miniszter urnak majdan kézbesíteni méltóztassék.

Szükséges, hogy a magyar miniszter a magyar bányászat körülményeivel megismerkedjék, *(Helyeslés)* mely az ápoló kezeket régen nélkülözi, és rossz bevéltési rendszerrel a legkorszerűbb bányatörvények alatt is csak tespedni fog.

A kimondotta magasztos elv azonnali alkalmazásával, mely szerint: a kincstári kohók nem nyereszkesedésre, hanem ismét a bányaiipar előmozdítására szánt országos bevéltési intézetekké válandnak, kiérdemlendő pénzügyi miniszter ur a nemzet elismerését, ezerek háláját és áldását.

Elnök: Az interpellatiók át fognak adatni a pénzügyminiszter urnak.

A méltóságos főrendek üzenete megérkezéséig az ülést felfüggesztem.

(Negyedórai szünet mulva): Az ülést megnyitom. Majthényi László b. a főrendek üzenetét meghozta.

Majthényi László b. főrendi jegyző *(az elnöki szék előtt):* Méltóságos elnök ur! t. képviselők! A mélt. főrendek azon törvényjavaslatot, mely a magyar korona oszágaiban lévő vasutak és csatornák külön öszpontosított telekkönyvezése tárgyában a t. ház által a méltóságos főrendekkel közöltetett, a méltóságos főrendek tárgyalás alá vétén, van szerencsém a jegyzőkönyvi kivonatot, mely ez érdembeli megállapodásukat tartalmazza, tiszteletteljesen átnyújtani.

Elnök: Föl fog olvastatni.

Csengery Imre jegyző *(felolvassa a főrendek üzenetét.)*

Elnök: Tudomásul vétetik.

Jegyző ur a mai ülés jegyzőkönyvét el fogja készíteni: addig az ülést felfüggesztem. *(Öt percznyi szünet mulva):* Csengery Imre jegyző ur a jegyzőkönyvet föl fogja olvasni.

Csengery Imre jegyző *(felolvassa az ülés jegyzőkönyvét.)*

Elnök: Ha senkinek sincs észrevétele a jegyzőkönyv ellen, *(Nincs!)* az hitelesítve van.

Tisztelt képviselőház! *(Halljuk! Halljuk!)* Egy nevezetes év végéhez közeledünk, mely év hosszabb szünetelés után meghozta alkotmányunkat, több ezerre menő polgártársainknak meghozta az egyenjogúságot, megvetette jövődöbéli kifejlődésünk alapját.

Ennél nevezetesb országgyűlést hazánk történelme elő nem mutat. *(Helyeslés.)*

De ugyanezen történelem egy komoly szózatot intéz hozzánk.

A történelem lapjai bizonyítják, hogy az egyet nem értés, a megszakadás, az össze nem tartás mennyi veszélyhozott e hazára. *(Igaz! Ugy van!)* Számos lapja bizonyítja a történelemnek, hogy az összetartás, az egyetértés számtalan csapást, számtalan kárt megelőzhetett volna s haladásunkat, kifejlődésünket inkább előmozdithatta volna.

Azt mondják, hogy ismét veszély fenyegeti a hazát; veszély, mely nem sokára beáll. Azt

mondják, hogy még igen sok teendő van hátra. Mindkét irányban szükséges az összetartás, mindkét irányban szükséges az egyetértés: *(Helyeslés)* amott, hogy azon esetre, ha a veszély csakugyan be talál következni, egyesült erővel nézhessünk szemébe; itt, hogy a haladás, a kifejlődés annál nagyobb mértékben történhessék. *(Helyeslés.)*

Ez díja az összetartásnak.

Nem kívánom én, hogy meggyőződésünket adjuk áldozatul, nem kívánom, hogy azt fojtsuk el; de kívánom, hogy a modort, szóban, írásban és tetteinkben, a hazának, a haza érdekében áldozzuk föl, a mennyiben az annál mélyebben hat,

minél tisztább szándékot támad meg, s leggyakrabban gátolja a hazai erő kifejlődését. *(Élénk, hosszúságos helyeslés.)*

Midőn tehát a haza érdekében a hazának összetartást, egyetértést kívánok, kívánom egyzersmind t. képviselőtársaimnak, hogy a bekövetkezendő új évben a boldogság legmagasabb fokában részesüljenek. *(Általános éljenzés.)*

Az országgyűlésnek összejövetele a szokott elnöki uton a t. ház tagjainak tudtára fog adatni. *(Éljenzés.)*

Az ülés végződik d. u. 3⁵/₄ órakor.